

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
АТИНСКИЙ РАЙОННЫЙ
СОВЕТ**

422750, село Большая Атня, улица Советская,
дом 38

Тел.: 8(84369)21004, факс: 8(84369)21020, E-mail: atnya@tatar.ru, сайт: atnya.tatarstan.ru

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ӘТНӘ
РАЙОН СОВЕТЫ**

422750, Олы Әтнә авылы, Совет урамы.,
38нче йорт

Тел.: 8(84369)21004, факс: 8(84369)21020, E-mail: atnya@tatar.ru, сайт: atnya.tatarstan.ru

РЕШЕНИЕ

«21» октября 2019г.

КАРАР

№165

**Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль
районында бюджет төзелеше
һәм бюджет процессы турындагы
нигезләмәне раслау хакында**

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Уставы нигезендә һәм Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районында бюджет процессын гамәлгә ашыруның хокукий нигезләрен, эчтәлеген һәм механизмын билгеләү, жирле бюджет керемнәрен формалаштыру, чыгымнарны, Муниципаль бурыйч алулар һәм муниципаль бурыйч белән идарә итү нигезләрен билгеләү максатларында, Татарстан Республикасының Әтнә район Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районында бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында Нигезләмәне күшымта нигезендә яңа редакциядә расларга.

2. Татарстан Республикасы Әтнә район Советының «Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районында бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2013 елның 5 ноябрендәге 121 номерлы каарын, Татарстан Республикасы Әтнә район Советының 2014 елның 27 июнендейге 148 номерлы каарын үз кечен югалткан дип танырга.

3. Әлеге Каарар басылып чыккан көннән үз кеченә керә һәм 2020 елга һәм 2021, 2022 еллар план чорына бюджеттан башлап, район бюджетын төзегендә һәм үтәгәндә барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә карата кулланыла дип билгеләргә.

4. Әлеге Каарарны Әтнә муниципаль районының рәсми сайтында интернет мәгълumat-телекоммуникация чөлтәрендә тубәндәге веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://atnya.tatarstan.ru> һәм <http://pravo.tatarstan.ru/> Татарстан Республикасы хокукий мәгълumat порталында бастырырга.

5. Әлеге Каарарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Советының бюджет, финанс, икътисад, жирле салымнар һәм эшкуарлык буенча дайими комиссиясенә йөкләргә.

Әтнә муниципаль районы башлыгы,
район Советы Рәисе

Г. Г. Хәкимов

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘТНӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА БЮДЖЕТ ТӨЗЕЛЕШЕ ҺӘМ БЮДЖЕТ ПРОЦЕССЫ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

I Бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 Статья. Әлеге Нигезләмә белән җайга салына торган хокукий мөнәсәбәтләр Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Салым кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Уставы (алга таба текст буенча "Район") нигезендә район бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен тикшереп тору барышында, шулай ук Муниципаль бурыч алулар һәм районның муниципаль бурычы белән идарә итү барышында бюджет хокук мөнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала.

2 Статья. Районда бюджет хокук мөнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукий нигезләре

Районда бюджет-хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы, әлеге Нигезләмә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Район бюджеты Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Советы (алга таба-район Советы) каары рәвешендә эшләнә һәм раслана.

3 Статья. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән мәгънәдә кулланыла.

4 Статья. Районда Россия Федерациясенең бюджет классификациясен куллану үзенчәлекләре

1. Район бюджеты күрсәткечләренең Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәдәге бюджетлары белән чагыштырылуын тәэмин итү максатларында, район бюджетын төзегәндә, үтәгәндә, аның үтәлеше турында хисап төзегәндә Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә торган Россия Федерациясе бюджет классификациясе кулланыла.

2. Район Советы керем классификациясе өлешендә :

- Россия Федерациисе законнарында башкасы каралмаган булса, жирле бюджетка керемнэрнең администраторлары артыннан район бюджеты керемнәре чыганакларын беркетә;

- Россия Федерациисе бюджетлары керемнәренең классификациясен программалар (Ярдәмче программалар) кодларын кулланып, алга таба детальләштерүне башкара, алар буенча исәпләү, түләүнең дөреслеген, тулы һәм үз вакытында түләвен, пеңя һәм штрафларны исәпләү, исәпкә алу, түләттерү һәм бюджетка артык түләнгән (алынган) түләүләрне, пеңяларны һәм штрафларны кире кайтару (зачет) турында каарлар кабул итү башка дәрәҗәдәге хакимият органнарына йөкләнгән.

Район бюджетын формалаштырганда, раслаганда һәм үтәгендә Россия Федерациисе Бюджет законнары белән билгеләнгән нормативлар нигезендә Россия Федерациисе бюджет системасы бюджетлары арасында бүленә торган керемнәр буенча администраторлар кодларының күчүчәнлеге тәэмин итelerгә тиеш.

3. Район Советы чыгымнарының классификацияләү өлешендә:

- район бюджеты турындагы каар нигезендә жирле бюджет чыгымнары төрләренең максатчан статьялары исемлеген һәм (яки) ведомство структурасында муниципаль программаларның максатчан статьяларын раслый;

- муниципаль программалар чыгымнарының курсәтелгән исемлекләрен, чыгым төрләре төркемнәрен һәм (яисә) чыгымнарының максатчан статьясын төзегендә муниципаль программалар чыгымнарының максатчан статьялары, чыгымнар төрләре төркемнәре һәм (яисә) муниципаль программалар чыгымнарының максатчан статьялары исемлекләрен тулыландырырга хокуклы;

- тиешле елга бюджет турындагы каар белән жирле бюджет акчаларын баш бүлүчеләр исемлеген раслый.

4. Район Советы, бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары классификациясе өлешендә, программалар кодларын (ярдәмче программаларны) кулланып, Россия Федерациисе бюджетлары кытлыкларын эчке финанслау чыганаклары классификациясенең алдагы детальләштерүен башкара, бюджет кытлыкларын эчке финанслау чыганаклары буенча бюджет кытлыгын эчке финанслау чыганаклары буенча администраторларының күчүчәнлеген тәэмин итә.

5 Статья. Районда бюджет процессының төп этаплары

Муниципаль районның бюджет процессы Татарстан Республикасы бюджет процессы белән бердәм комплекс тәшкил итә һәм түбәндәгә этапларны үз эченә ала:

- район бюджеты проектын төзү;
- район бюджетын карау һәм раслау;
- район бюджеты үтәлеше;
- муниципаль финанс контролен тормышка ашыру.

Финанс елы календарьга туры килә, һәм бюджет процессы аларны узу вакыты буенча әлеге вакытлы параметрларга туры килә.

6 Статья. Муниципаль районда бюджет процессы төзелэ торган төп принциплар

Районда бюджет системасы һәм бюджет процессы принципларга нигезләнгән:

- бюджет системасының бердәмлеге;
- бюджетлар арасында керемнәрне һәм чыгымнарын һәм дефицитларны финанслау чыганакларын чикләү;
- бюджетларның мөстәкыйльлеге;
- бюджет хокукларының тигезлеге;
- бюджет дефицитларын финанслау чыганакларының, керемнәрнең һәм чыгымнарының чагылышы тулысынча;
- бюджет чараларын куллануның нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге;
- бюджет чыгымнарының гомуми (жыелма) каплау;
- ачыклык);
- бюджетның дөреслеге;
- бюджетның адреслылыгы һәм максатчан характеры;
- бюджет чыгымнары ведомство буйсынуында;
- кассаларның бердәмлеге.

7 Статья. Бюджет процессында катнашучылар

Районда бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

- Район Башлыгы;
- Район Советы;
- Район Башкарма комитеты житәкчесе;
- Район башкарма комитеты
- Районның финанс-бюджет палатасы;
- Районның контроль-хисап палатасы;
- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр;
- бюджет акчаларын бүлүчеләр;
- бюджет акчаларын алучылар;
- жирле бюджетка керемнәрнең администраторлары;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары;
- Россия Федерациясе Бюджет законнары белән бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салу, районда бюджет процессын оештыру һәм гамәлгә ашыру буенча бюджет вәкаләтләре йөкләнгән башка органнар.

8 Статья. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Район Башлыгы:

- районның бюджет һәм салым сәясәтен билгели.

2. Район Советы:

- район бюджетын һәм аның үтәлеше турында хисапларны карый һәм раслый;
- үз утырышларында, комиссия утырышларында, эш төркемнәрендә бюджет үтәлешенен аерым мәсьәләләрен карау барышында, район Советы үткәргән

тыңлаулар барышында һәм депутат запрослары белән бәйле рәвештә контролъдә тотуны гамәлгә ашыралар;

- районның Контроль-хисап палатасының тышкы муниципаль финанс тикшерүе органнарының хокукый статусын формалаштыралар һәм билгелиләр;

- жирлек бюджетларына федераль, төбәк һәм (яки) жирле салымнардан һәм жыемнардан, махсус салым режимнарында каралган салымнардан, Россия Федерациясе Бюджет кодексы яки Татарстан Республикасы законнары нигезендә район бюджетына күчерелергә тиешле салымнардан түләүләрнең, норматив-хокукый акт кабул иту юлы белән, гамәлдә булу вакыты чикләнгән каардан тыш, жирлекләрнең бюджетларына федераль, региональ һәм (яки) жирле салымнардан һәм жыемнардан, махсус салым режимнарында каралган салымнардан күчерүләрнең, норматив-хокукый акт кабул иту юлы белән,);

- жирлекләргә финанс ярдәме күрсәтүнең региональ фондыннан дотацияләргә карата жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча жирле үзидарә органнарының финанс мөмкинлекләрен тигезләү буенча өстәмә рәвештә район бюджеты составында жирлекләргә финанс ярдәме күрсәтү фонды төзү турында Каар кабул итә, бюджет турында каарда әлеге фонд күләмен раслый һәм жирлекләр арасында дотацияләр бүлүне раслый.

-Россия Федерациясе Бюджет кодексы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контролъ-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында" 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, район Уставы нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыралар.

2.1.Район Советына, аларның вәкаләтләре чикләрендә, Россия Федерациисе Конституциясендә, Татарстан Республикасы Конституциясендә, Россия Федерациисе Бюджет кодексында, Россия Федерациисенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында, район уставында билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча район Башкарма комитеты тарафыннан барлык кирәклө мәгълүмат бирелергә тиеш.

3. Район Башкарма комитеты житәкчесе:

- кертә, район Советы карамагына район бюджеты проектын, кирәклө документлар һәм материаллар белән;

- жирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләү, үзгәртү, жирле салымнар буенча салым ташламаларын кертү һәм юкка чыгару буенча район Советына тәкъдимнәр кертә.;

- район Советының норматив-хокукый актларына жирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгаруны, жирле салымнар буенча салым ташламаларын кертүне, район бюджетыннан чыгымнарны тормышка ашыруны күздә тоткан бәяләмәләрне раслый;;

- Россия Федерациисе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

4. Район башкарма комитеты:

- районның социаль-икътисади үсеш программасын, перспектив финанс планын, Чираттагы финанс елына район бюджеты проектын төзүне оештыра.;

- кертә, район Советы карамагына район бюджеты проектын, кирәклө документлар һәм материаллар белән;

- жирле салымнары һәм жыемнары билгеләү, үзгәртү, жирле салымнар буенча салым ташламаларын кертү һәм юкка чыгару буенча район Советына тәкъдимнәр кертә.;

- район Советының норматив-хокукый актларына жирле салымнары һәм жыемнары билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгару, жирле салымнар буенча салым ташламалары кертү, район бюджетыннан чыгымнары тормышка ашыру буенча нәтижәләр бирә.;

- Россия Федерациисе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

- бюджет кредитлары бирү тәртибен раслый

юридик затларга;

- муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру тәртибен раслый, хезмәт күрсәтү һәм муниципаль бурыч белән идарә итү;

- муниципаль гарантияләр бирү тәртибен раслый;

- муниципаль бурыч кенәгәсән алыш бару тәртибен раслый;

- район Советы билгеләгән тәртиптә муниципаль унитар предприятиеләр табышыннан күчерүләр күләмен билгели.

5. Районның финанс-бюджет палатасы:

- район бюджеты һәм уртacha сроклы финанс планы проектын төзи.;

- жыелма бюджет язмасын төзи һәм алыш бара, район Советына һәм районның Контроль-хисап палатасына жыелма бюджет язмасын тапшыра;

- район бюджетының үтәлешен оештыра;

- район бюджеты проектын төзү һәм район бюджеты үтәлеше өлкәсендә методологик житәкчелек итә.;

- тәртип билгели һәм район бюджеты үтәлешенең хисаплылыгын төзи;

- район Советы каравына район бюджеты үтәлеше турында хисап кертә;

- районның берләштерелгән бюджеты үтәлеше турында хисап төзи;

- район бюджеты үтәлеше турында хисап төзи;

- район бюджеты үтәлешен, шул исәптән бюджет акчаларын баш булучеләр, булучеләр һәм алучылар тарафыннан максатчан һәм нәтиҗәле тотуны алдан, агымдагы һәм алга таба контрольдә тотуны гамәлгә ашыра.;

- муниципаль бурыч алулар программасын эшли;

- Муниципаль бурыч белән район Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә идарә итә;

- бюджет кытлыгын эчке финанслау чыганаклары администраторы сыйфатында муниципаль эчке бурыч алулар башкара, кредитлар жәлеп иту өчен кредит килешүләре һәм шартнамәләр төзи, район исеменнән муниципаль гарантияләр бирә; ;

- муниципаль бурыч кенәгәсендә алыш бара, шул исәптән муниципаль гарантияләр бирү, муниципаль гарантия белән тәэммин ителгән төп бурыч буенча муниципаль гарантияләр алучылар тарафыннан бурычларны үтәү, бирелгән муниципаль гарантияләр буенча район бюджеты акчалары исәбеннән түләүләрне гамәлгә ашыруның исәбен алыш бара.;

- район яғын кире кайтару нигезендә бюджет акчалары, бюджет инвестицияләре бирү турыйндағы килешүләрдә тәкъдим итә;

- кире кайтару нигезендә бюджет акчаларын алучылар арасында бирү реестрын алыш баруны гамәлгә ашыра;

- кире кайтару нигезендә бюджет акчаларын алучыларның, муниципаль гарантия алучыларның, бюджет инвестицияләреннән файдаланучыларның финанс хәлен тикшерә;;

- салым органнарының Чираттагы финанс елына район Советы каары белән билгеләнгән отсрочкилар, рассрочкилар һәм салым кредитларын бирү лимитлары чикләрендә отсрочка, кичектереп тору, салым кредиты формасында салым түләү срокларын (район бюджетына күчерелергә тиеш) үзгәртү турыйндағы каарларын килештерә; ;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

6. Районның контроль-хисап палатасы:

-бюджет чарагарын қуллануның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәлелек аудиты;

-бюджет турыйнда каарлар проектларына, бюджет законнарының башка норматив хокукый актларына, шул исәптән бюджет күрсәткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезләнгәнлегенә экспертиза ясау;

-муниципаль программаларга экспертиза ясау;

- бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган житешсезлекләрне бетерү буенча тәкъдимнәр әзерләү; ;

-эчке финанс тикшерүен һәм эчке финанс аудитын бюджет чарагарының баш администраторлары тарафыннан гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

-2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турыйнда» Федераль законда һәм районның Контроль-хисап палатасы турыйндағы нигезләмәдә билгеләнгән башка мәсьәләләр.

7. Бюджет средстволарын баш бүлүче:

- расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;

- үзенә караган бюджет акчаларын алучылар һәм аннан файдаланучылар исемлеген төзи;

- расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алыш бара;

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләренең нигезләнүен тәшкил итә:;

- бюджет язмасын төзи, раслың һәм алыш бара, бюджет ассигнованиеләрен, ведомство карамагындагы бүлүчеләргә һәм бюджет акчаларын алучыларга бюджет йөкләмәләренең лимитларын булә һәм бюджетның тиешле өлешен үти:;

- бюджет йөкләмәләре лимитларын Формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

- жыелма бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

- казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

- муниципаль биремнәрне формалаштыра һәм раслың;

- максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансферларны, шулай ук башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучылар тарафыннан бирелгән шартларның, максатларның һәм тәртипләрнең үтәлешен тәэмин итә;

- бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет Хисабын формалаштыра;

- район исеменнән ача караган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча җавап бирә;

-Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителә торган норматив хокукый актларда бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

7.1. Бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) эчке финанс контролен гамәлгә ашыра, ул тиешле финанс контролен башкара:

-чыгымнар буенча Эчке стандартларны һәм бюджетны төзү һәм үтәү процедуralарын үтәү, бюджет хисаплылыгын төзү һәм бюджет исәбен алыш бару буенча бюджет акчаларын баш бүлүче һәм ача буйсынган бюджет акчаларын алучылар һәм алар белән эш итүчеләр тарафыннан бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан бюджет акчаларын алыш бару;

-бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген арттыру буенча чаралар әзерләү һәм оештыру.

7.1.1. Бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) функциональ бәйсезлек нигезендә эчке финанс аудитын максатларда гамәлгә ашыралар:

-эчке финанс тикшерүенең ышанычлылыгын бәяләү һәм аның нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр әзерләү;

бюджет хисаплылыгының дөреслеген һәм бюджет исәбен алып бару тәртибенең Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән бюджет исәбе методологиясенең һәм стандартларының туры килүен раслау;

- бюджет чарапарын куллануның нәтижәлелеген һәм экономиялелеген арттыру буенча тәкъдимнәр әзерләү.

7.1.2. Эчке финанс контроле һәм эчке финанс аудиты район Башкарма комитеты билгеләгән тәртип нигезендә гамәлгә ашырыла.

7.2. Район бюджеты акчаларын баш бүлүче судта район исеменнән Дәгъвалар буенча жавап бирүче вәкиле буларак чыгыш ясый:

- законсыз гамәлләр (гамәл кылмау), районның жирле үзидарә органнары яисә әлеге органнарның вазыйфаи затларының ведомстводан тыш, шул исәптән жирле үзидарә органнары актларын чыгару, законга яки башка хокукий актка туры килми торган зиянны каплау турында;

- казна учреждениесе булып торучы бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йәкләмәләре лимитлары житмәгәндә, аның акчалата йәкләмәләрен үтәү өчен тапшырыла торган бюджет йәкләмәләре лимитлары житәрлек булмаганда

8. Бюджет чарапарын бүлүче:

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

- бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йәкләмәләре лимитларын ведомство карамагындағы бүлүчеләргә һәм (яки) бюджет акчаларын алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти.;

- бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча бюджет акчаларын баш бүлүчегә тәкъдимнәр кертә;

- максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансферларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучылар тарафыннан бирелгәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне үтәүне тәэмин итә.;

- бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындағы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

9. Бюджет акчаларын алучы:

- бюджет сметасын төзи һәм башкара;

- житкерелгән бюджет йәкләмәләре лимитлары һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет йәкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;

- нәтижәлелекне, аңа каралган бюджет ассигнованиеләрен куллануның максатчан характеристын тәэмин итә.;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын үзгәртү буенча тиешле тәкъдимнәр кертә;

- бюджет исәбен алып бара яки килешү нигезендә әлеге вәкаләтне башка учреждениегә (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) тапшыра);

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет Хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара;

10. Жирле бюджетка керемнәр администраторы:

- бюджетка түләүләрне исәпләүнен дөреслегенә, тулы һәм үз вакытында түләүгә исәп-хисап ясый һәм контролльдә tota;

- бюджетка түләүләр буенча пеняларны һәм штрафларны исәпли, исәпкә ала һәм түләттерө;

- бюджетка артык түләнгән (алынган) түләүләрне, пеняларны һәм штрафларны кире кайтару (зачет), бюджетка түләүләр хисабы (төгәлләштерү) турында каарлар кабул итә;

- бюджетның администрацияләнгән керемнәре буенча белешмәләр һәм хисаплылык формалаштыра һәм бирә.

9 Статья. Район бюджеты керемнәре

1. Район бюджетының керемнәре Россия Федерациясе Бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары, салымнар һәм жыемнар турында Татарстан Республикасы законнары, салымнар һәм жыемнар турында район Советының норматив хокукий актлары нигезендә формалаштырыла.

2. Жирле салымнар турындагы каарларга үзгәрешләр кертү турында район Советы каарлары Чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган жирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган жирле салымнар турында 10 көннән дә соңга калмыйча кабул итelerгә тиеш.

10 Статья. Район бюджеты чыгымнары

1. Чираттагы финанс елында район бюджетыннан финанслана:

- район бюджеты кытлыгын каплау чыганаклары һәм үз керемнәре хисабына районның чыгым йөкләмәләре - жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актлары, район яисә район исеменнән жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча шартнамәләр (килешүләр) нигезендә чираттагы финанс елында үтәлергә тиеш;

- чыгым йөкләмәләрен финанслауга субсидияләр, жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен үтәү буенча.

2. Жирле үзидарә органнары, федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, федераль дәүләт хакимиите органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары компетенциясенә кертелгән мәсьәләләрне хәл итүгә бәйле чыгым йөкләмәләрен билгеләргә һәм үтәргә хокуклы түгел.

11 Статья. Резерв фонды

Район бюджетының чыгымнар өлешендә Чираттагы финанс елына һәм план чорына район Башкарма комитетының Резерв фондын булдыру күздә тотыла. Фонд күләме бюджет түрындагы карап белән билгеләнә һәм тиешле чорга бюджет түрында карапда расланган Бюджет чыгымнарының гомуми күләменен 3 процентыннан да артмаска тиеш.

Резерв фонды акчаларын тоту тәртибе район Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Район башкарма комитеты квартал саен резерв фонды акчаларын тоту түрында район советына хәбәр итә.

12 Статья. Бюджет кытлығы

Район бюджеты кытлығы, кире кайтарылмый торган кертемнәрнең һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән керемнәрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең расланган гомуми еллык күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш.

Район бюджетына Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындағы 4 пунктында карапланған чаралар кулланылған очракта, бюджет кытлығы, кире кайтарылмый торган кертемнәрнең һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән керемнәрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, район бюджеты керемнәренең расланган гомуми еллык күләменең 5 процентыннан артмаска тиеш.

Бюджет түрында Совет карапы белән район милкендәге акцияләрне сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләреннән керемнәрнең бюджет кытлығын финанслау чыганаклары составында расланган очракта һәм (яисә) бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимү очрагында бюджет кытлығы әлеге пунктта билгеләнгән чикләүләрдән артып китәргә мөмкин, күрсәтелгән керемнәр суммасы һәм бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимү чикләрендә.

Совет карапы белән район милкендәге акцияләрне сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләреннән керемнәрнең бюджет кытлығын финанслау чыганаклары составында расланган очракта һәм жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимү күрсәтелгән керемнәр суммасы чикләрендә билгеләнгән чикләүләрдән артып китәргә һәм бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар киметелергә мөмкин.

Дефицитны каплау чыганаклары булып Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән Чыганаклар тора.

Еллык хисап күрсәткечләре буенча район бюджеты кытлығы билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш. Агымдагы финанс елы башына район бюджеты акчаларының калдыклары Совет карапы белән билгеләнә торган күләмдә агымдагы финанс елында вакытлыча касса өзеклекләрен каплауга һәм район исеменнән төзелгән товарлар белән тәэммин итүгә, эшләр башкаруга, хезмәт күрсәтүләргә

финанс хисап елында әлеге муниципаль контрактлар шартлары нигезендә түләнергә тиешле муниципаль контрактлар өчен, күрсәтелгән максатларга файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре калдығы суммасыннан артмаган күләмдә, финанс хисап елында әлеге муниципаль контрактларның шартлары нигезендә түләнергә тиешле муниципаль контрактлар, Совет карары белән каралган бюджет турында.

Калган акчалар белән идарә итү операцияләре составына район бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта гамәлгә куючы Район һәм Федераль казначылыкның территориаль органнарында яки Татарстан Республикасы казначылыгының территориаль органнарында шәхси счетлары ачылган оешмалар акчаларын жәлеп итү һәм кире кайтару кертелә.

12.1 Статья. Район бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары

Район бюджеты кытлыгын эчке финанслау чыганаклары составына кертелә:

номиналь бәясе Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштырудан килгән акчалар һәм аларны түләүгә юнәлдерелгән акчалар арасындагы аерма;

Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларының район тарафыннан жәлеп ителгән һәм түләнгән кредитлары арасындагы аерма;

район тарафыннан Россия Федерациясе валютасында алынган һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма район бюджетына Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

тиешле финанс елы дәвамында жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәрту;

жирле бюджет кытлыгын эчке финанслауның бүтән чыганаклары.

Район бюджеты кытлыгын эчке финанслауның башка чыганаклары составына кертелә:

район милкендә булган капиталда акцияләрне һәм башка формаларын сатудан кергән акча;

район бюджеты чаралары буенча курс аермасы;

Гарант тарафыннан муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукуы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокукуы гарантка юл кую шарты белән Россия Федерациясе валютасында район гарантияләрен үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме;

Россия Федерациясе валютасында районның башка бурыч йөкләмәләрен түләүгә жибәрелә торган акчалар күләме;

район бюджетыннан юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм район бюджетының юридик затларга бирелгән бюджет кредитларының Россия Федерациясе валютасында суммасы арасындагы аерма;

район бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән район бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма;

район бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар һәм район бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм исәп-хисап счетына күчерелгән акчалар арасындагы аерма.

Агымдагы финанс елы башына район бюджеты акчаларының калган өлеше финанс хисап елында файдаланылмаган муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре күләмендә агымдагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга, шулай ук район Советының хокукый акты белән билгеләнгән күләмдә агымдагы финанс елында вакытлыча касса өзеклекләрен каплауга һәм район исеменнән төzelгән товарлар белән тәэммин итүгә, эшләр башкарга, хезмәтләр күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыруга юнәлдерелә ала., финанс хисап елында әлеге муниципаль контрактларның шартлары нигезендә түләнергә тиешле бюджет ассигнованиеләре, финанс хисап елында бирелүе финанс тәэминаты чыганагы күрсәтелгән субсидияләр булган субсидия алучыларның акчалата йөкләмәләрен район бюджеты турында каарда каралган очракларда файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләренең калдыгы суммасыннан артмаган күләмдә түләү өчен кирәkle сумма чикләрендә гамәлгә ашырылган юридик затларга субсидияләр бирүгә бюджет ассигнованиеләре.

Калдыклар белән идарә итү буенча район бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта операцияләр составына гамәлгә куючы Район һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә районның финанс-бюджет палатасында шәхси счетлары ачылган оешмаларның акчаларын жәлеп итү һәм кире кайтару кертелә.

Район бюджеты кытлыгын тышкы финанслау чыганаклары составына кертелә:

максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм район тарафыннан түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

муниципаль гарантияләрне Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуку барлыкка килүгә китерсә, максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән чит ил валютасында районның муниципаль гарантияләрен үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме;

13 Статья. Муниципаль бурыч структурасы

Районның бурыч йөкләмәләре түбәндәге йөкләмәләррөвеше буенчабула ала:

- 1) районның кыйммәтле кәгазьләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә);
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;
- 3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында чит ил валютасында Россия Федерациясеннән жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

4) Россия Федерациисе валютасында кредит оешмаларыннан район тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар;

5) район гарантияләренә (муниципаль гарантияләргә), Россия Федерациисевалютасында белдерелгән;

6) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациисенең Чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә;

7) Россия Федерациисе Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләренә.

Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

1) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) кредит оешмаларыннан район тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) районның түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә кертелә:

1) йөкләмәләре Россия Федерациисе валютасында белдерелгән муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) йөкләмәләре Россия Федерациисе валютасында белдерелгән Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) йөкләмәләре Россия Федерациисе валютасында белдерелгән кредит оешмаларыннан район тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) Россия Федерациисе валютасында белдерелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) районның Россия Федерациисе валютасында түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль тышкы бурыч күләменә кертелә:

1) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациисенең район тарафыннан чит ил валютасында алынган бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында район тарафыннан чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

Районның бурыч йөкләмәләре кыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртacha вакытлы (бер елдан алыш биш елга кадәр) һәм озак вакытлы (биш елдан алыш 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

14 Статья. Россия Федерациисе валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан төшереп калдыру (статья

2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә)

1. Эгәр Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе муниципаль бурыч йөкләмәсенең түләү шартлары белән каралган түләү датасыннан соң килүче датадан соң өч ел эчендә түләүгә тапшырылмаса (йөкләмәләр шартлары һәм районның муниципаль хокукий актларында билгеләнгән гамәлләр кредиторы тарафыннан үтәлмәсә), күрсәтелгән йөкләмә тулысынча туктатылган дип санала һәм, әгәр район вәкиллекле органының муниципаль хокукий актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

Муниципаль гарантияләр буенча район бурыч йөкләмәләре Россия Федерациясе валютастында муниципаль гарантияләрне туктатуга нигез булып торган вакыйгалар (хәлләр) килеп туганда тулысынча туктатылган дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) килеп туган очракта муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Жирле администрация, әлеге статьяның 1 пунктындагы беренче абзацында күрсәтелгән сроклардан соң, Россия Федерациясе валютастында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында муниципаль хокукий акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе валютастында белдерелгән күчерелә торган муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларында исәптән төшерү суммаларын чагылдырмыйча аларны исәптән төшерү суммасына муниципаль бурыч күләмен киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Әлеге статьяның 1 пунктындагы беренче абзацының, 2 һәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

5. Муниципаль бурычтан реструктурлаштырылган, шулай ук түләнгән (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең эмиссия шартлары нигезендә аларны тулы күләмдә эмитлаштырган орган тарафыннан сатып алынган (Россия Федерациясе законнарында каралган операцияләрне алмаштыру нәтижәсендә яисә башка операцияләр) муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең чыгару, түләү датасына кадәр, күрсәтелгән орган каары буенча вакытыннан алда түләнгән дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмитенты үзе тарафыннан чыгарылган муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча йөкләмәләрне түләп бетерү датасы житкәнчә сатып алынган (алмашу нәтижәсендә алынган яисә Россия Федерациясе

законнарында каралган башка операцияләр нәтижәсендә алынган) дип танырга хокуклы.

15 Статья. Муниципаль бурыч алулар

1. Районның муниципаль эчке бурыч алулары дигэндә муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан район исеменнән жирле бюджетка заем акчаларын җәлеп итү анлашыла, алар буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемчы буларак районның бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

2. Районның муниципаль тышкы бурыч алулары дигэндә, Россия Федерациясе тарафыннан чит ил максатчан кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан жирле бюджетка кредитлар җәлеп иту күздә тотыла, алар буенча Россия Федерациясе алдында чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3. Муниципаль тышкы бурыч алулар чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенең Дәүләт тышкы бурыч алулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокуына Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм район Уставы нигезендә район исеменнән жирле администрация (район башкарма-боеру органы) ия була.

5. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыру түбәндәге шартларны ўтәгәндә район тарафыннан гамәлгә ашырыла:

1) районның бурыч йөкләмәләре буенча кичектерелгән бурычларның булмавы;

2) район исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның бер яисә берничә рейтинг гамәлләрен гамәлгә ашыручи Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган дәрәҗәдән ким булмаган кредит рейтингы алды.

6. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә аны бурыч тотрыклылыгының уртacha дәрәҗәсе булган заемчылар төркеменә керткән очракта, Район муниципаль бурыч алулар башкарырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 5 пунктында каралган районның бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең зурлыгын арттыруга кiterә торган куләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

7. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне бары тик Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән килештерелгән очракта гына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына), шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелгәндә генә бирергә хокуклы.

8. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә ул бурыч тотрыклылығы түбән булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, Район муниципаль бурыч алулар башкарырга, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 5 пунктында каралган районның бурыч тотрыклылығы курсәткечләренең зурлыкларын арттыруга китерә торган құләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

9. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә ул бурыч тотрыклылығы түбән булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, Район кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә һәм районның кыйммәтле кәгазыләрен бары тик рефинанслау максатларында гына, шулай ук районның түләү сәләтен торғызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары рәвешендә муниципаль эчке бурыч алуларны ғамәлгә ашырырга хокуклы., Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 9 пунктында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясындагы 7 пунктында каралган.

10. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемчылар төркеменә аны Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм 31¹ статьясы нигезендә кабул иткән очракта, Район муниципаль тышкы бурыч алуларны ғамәлгә ашырырга һәм муниципаль гарантияләрне чит ил валютасында бирергә хокуклы түгел.

11. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә ул бурыч тотрыклылығы түбән булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, Район муниципаль эчке бурыч алуларны башкарырга, муниципаль гарантияләрне бары тик Татарстан Республикасы Финанс министрлығы тарафыннан чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациисе валютасында расланган очракта гына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациисе валютасында) Россия Федерациисе валютасында тапшырырга хокуклы.), шулай ук курсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелде.

12. Районның Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 9 пунктында каралган түләү сәләтен торғызу планы кысаларында Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан бирелгән максатчан бюджет кредитлары буенча йөкләмәләрен реструктуризацияләүне үткәру рәхсәт ителми.

16 Статья. Район тарафыннан чит ил валютасында бурыч алулар һәм гарантияләр бири үзенчәлекләре

1. Район, Россия Федерациисенән чит ил валютасында Бурыч Алырга, Россия Федерациисенән, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып, жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитлары

акчаларын Россия Федерациясе тарафыннан куллану кысаларында гына чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

17 Статья. Муниципаль бурыч алуларның ин чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль бурыч алуларның ин чик күләме дип тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары буенча жирле бюджетка акча жәлеп итүнең жыелма күләме анлашыла.

2. Жирле бюджетка акча жәлеп иту күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары белән билгеләнә, һәм тиешле финанс елында акчаларны жәлеп итүнең гомуми суммасы, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алыш, жирле бюджет кытлыгын финанслауга жибәрелә торган акчаларның гомуми суммасыннан һәм жирле бюджет турында тиешле финанс елына расланган район бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артмаска тиеш.

3. Хисап финанс елында районның бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан артып китсә, һәм хисап финанс елы йомгаклары буенча жирле бюджет акчаларының агымдагы елның 1 гыйнварына булган бурычлары буенча түләү күләмнәре күрсәтелгән артыру суммасында барлыкка килгән, күрсәтелгән артыру суммасында, агымдагы финанс елына бурыч алуларның ин чик күләмен киметеп, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 96 статьясында каралган максатларга юнәлдерелергә тиеш.

18 Статья. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычтан һәм районның бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең ин югары чик күрсәткечләре

1. Жирле бюджет турындагы карап нигезендә муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның (Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган йөкләмәләре булган очракта) ин югары чикләре (Чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына торышы буенча), шул исәптэн Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр, чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның ин югары чиге күрсәтелеп (муниципаль гарантияләр буенча чит ил валютасында йөкләмәләр булган очракта) билгеләнә.

3. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның югары чикләре (районның чит ил валютасындагы йөкләмәләре булганда) әлеге статьяның 4 һәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләүләрне үтәгендә билгеләнә.

4. Муниципаль бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карап белән расланган карап нигезендә расланган (Чираттагы финанс елына), кире кайтарылмый торган кертемнәренең һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән түләүләрнең расланган күләмен исәпкә

алмыйча, жирле бюджет керемнәренең гомуми күләменнән артмаска тиеш. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында каралган чараларны куллану очрагында бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карап белән расланган Түләүсез керемнәрнең һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең гомуми күләменең 50 процентыннан артмаска тиеш.

5. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәту чыгымнары күләме түбәндәге таләпләрне үтәгендә жирле бюджет турында карап белән раслана:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәту чыгымнары күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карап белән расланган тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләменең (Чираттагы финанс елына) 10 процентаеннан артмаска тиеш, мона Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган чыгымнар күләменнән тыш;

2) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль бурычны түләү һәм хезмәт күрсәту буенча чираттагы финанс елының 1 гыйнварына барлыкка килгән түләүләрнең еллык суммасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карап белән расланган Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында расланган каарның 20 процентаеннан артмаска тиеш (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) жирле бюджетның салым, салым булмаган керемнәренең һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләрнең; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгендә, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1 гыйнварыннан соң бурыч йөкләмәләрен вакытыннан алда түләүгә жибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый.

19 Статья. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программы

1. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программы Чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт, түбәндәге мәгълүматларны күрсәтеп:

1) һәр юнәлеш (максатлар), категория (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча принципллар атамаларын күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары) ;

2) гарантияләр һәм алар тарафыннан тәэмин ителә торган йөкләмәләр валютасы;

3) гарантияләрнең гомуми күләме;

- 4) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокуку булу (булмау) ;
 - 5) гарантияләрне бирү һәм үтәүнен өшүн башка шартлары.
2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәэмин ителә торган йөкләмәләр белдерелгән валютада бирелә һәм үтәлә.
3. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программысы бюджет турындагы кааррага күшымта булып тора.

20Статья. Муниципаль тышкы бурыч алулар программысы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программысы максатчан чит ил кредитларын һәм (яисә) чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) чит ил валютасында түләнгән чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителә торган һәм (яисә) чит ил валютасында түләнгән бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.
2. Муниципаль тышкы бурыч алулар программысы белән билгеләнә:
 - 1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) жирле бюджетка жәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча бурыч йөкләмәләрен түләү срокларында (Чираттагы финанс елында) жирле бюджетка максатчан чит ил кредитларын файдалану кысаларында чит ил валютасында федераль бюджеттан жирле бюджетка жәлеп иту күләме һәм максатчан чит ил кредитларын файдалану кысаларында жирле бюджетка жәлеп ителә торган бурыч йөкләмәләрен түләү сроклары;;
 - 2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жирле бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) районның бурыч йөкләмәләрен түләү күләме.
3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программысы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында кааррага күшымта булып тора.

21 Статья. Муниципаль эчке бурыч алулар программысы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программысы (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла һәм (яисә) түләнгән тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке бурыч алулар исемлегеннән гыйбарәт.
2. Муниципаль эчке бурыч алулар программысы белән билгеләнә:
 - 1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен түләүнен ин чик сроклары (Чираттагы финанс елында) тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча жирле бюджетка акча жәлеп иту күләмнәре һәм тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча бурыч йөкләмәләрен түләүнен ин чик сроклары;;

2) тиешле бурыч йөклөмәләре төрләре буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөклөмәләрен түләү күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) тиешле бюджет турында карага күшымта булып тора.

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурычны үткәру муниципаль эчке бурыч алулар программасында чагылдырылмый.

22 Статья. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программы

1. Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программы, түбәндәге мәгълүматларны күрсәтеп, Чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт:

1) һәр юнәлеш (максатлар), категория (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча принципаллар атамаларын күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары) ;

2) гарантияләрнең гомуми күләме;

3) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокуки булу (булмау) ;

4) гарантияләрне бирү һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән йөклөмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программы бюджет турында тиешле карага күшымта булып тора.

23 Статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыруның иң чик күләмнәре

Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына (Чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең иң чик күләме номиналь бәя буенча тиешле бюджет турында Каарда билгеләнгән муниципаль эчке бурычның югары чикләреннән тыш район Советы тарафыннан билгеләнә.

24 Статья. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия принципалның бенефициар каршында шартнамәдән яисә башка алыш-бираштән (төп йөклөмәдән) барлыкка килгән акчалата йөклөмәләрен тиешенчә үтәүне тәэммин итә.

2. Муниципаль гарантия принципал йөклөмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәэммин итми, шул исәптән принципалга аларның вакытыннан алда үтәлеше яисә

принципал йөклөмәләрен үтәү вакыты якынлашкан вакыйгалар (шартлар) житкән очракта да.

3. Муниципаль гарантиянең язма формасы мәжбүри булып тора.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмә суммасы чагылдырылган валютада бирелә һәм үтәлә.

5. Муниципаль гарантия буенча Гарант принципалның үзенә тәэмин ителгән йөкләмәсө буенча гарантия суммасы чикләрендә субсидиар җаваплылык tota.

6. Муниципаль гарантиядә күрсәтелә:

1) Гарант исеме (тиешле гавами-хокукый белем бирү – Район) һәм Гарант исеменнән гарантия биргән орган исеме;

2) бенефициарның исеме;

3) принципалның исеме;

4) гарантия бирелә торган йөкләмә (төп йөкләмәнең исемен, бәяләмәсен һәм Номерын (булган очракта), төп йөкләмәнең гамәлдә булу вакытын яисә аның буенча йөкләмәләрне үтәү вакытын, якларның атамаларын, төп йөкләмәнең башка мөһим шартларын күрсәтеп));

5) Гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең ин чик суммасы;

6) гарантия бирү нигезләре;

7) гарантия үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);

8) гарантиянең гамәлдә булу срокы;

9) гарантия очрагын билгеләү, гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен кую вакыты һәм тәртибе;

10) гарантияне чакыртып алу нигезләре;

11) гарантия буенча йөкләмәләрне Гарант тарафыннан үтәү тәртибе;

12) гарантиянең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәлгәндә, принципалның гарантия белән тәэмин ителгән йөкләмәләренең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәлгәндә (туктатылганда) гарантия суммасын киметү нигезләре һәм гарантиядә билгеләнгән башка очракларда;

13) гарантияне туктату нигезләре;

14) гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелә алмый торган төп йөкләмә шартлары;

15) муниципаль гарантия буенча бенефициарга Гарант тарафыннан түләнгән акчаларны каплау турында принципалга Гарант таләбе хокукуы булу яисә булмау (принципалга карата гарантның регресс таләбе, регресс);

16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, гарантның норматив хокукый актларында, Гарант исеменнән гарантия бирүче орган актларында билгеләнгән белешмәләр.

7. Гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукуын құздә тотмый торган муниципаль гарантия бары тик муниципаль гарантия бирә торган район милкендә булган муниципаль гарантия бирә торган хужалык жәмғияте йөкләмәләре буенча гына бирелә ала. Принципалны тулысынча яисә өлешчә хосусыйлаштырган

очракта мондый муниципаль гарантия гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуки белән бирелгән дип санала һәм принципалның Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торган вакытында гарантның гарантның тулы қуләмдә яисә гарантиянең нинди дә булса өлешендә үтәлүенә бәйле рәвештә барлыкка килә торган принципалга карата регресс таләбен канәгатьләндерү буенча принципал йөкләмәләрен үтәүне тәэмим итү бурычы барлыкка килә. Күрсәтелгән тәэминат бирелгәнче муниципаль гарантияне үтәү рөхсәт ителми.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә көрүе календарь дата яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) башлану белән билгеләнә.

9. Гарант бенефициарның алдан язма рөхсәтеннән башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртергә хокуклы түгел.

10. Муниципаль гарантия буенча бенефициарның гарантка карата булган таләпләр, яңа хужага (сатып алучыга) облигациягә хокукларның яңа хужасына (эмитентка) күчүгә, принципал (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазыләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән таләпләрнен хокукларын тапшырудан (кучудән) тыш, алдан язма ризалыгыннан башка тапшырыла (бүтән нигезләр буенча күчәргә) алмый.

11. Муниципаль гарантия гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләр (шул исәптән әлеге статьяның 6 пунктындагы 14 пунктчасында күрсәтелгән гарантның язма ризалыгыннан башка үзгәртелгән очракта), шулай ук бу статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән бурыч принципалы үтәлгәндә Гарант тарафыннан таныла.

12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү турында бенефициар таләбе (гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе) гарантиядә билгеләнгән очракта гына гарантка бирелергә мөмкин. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе гарантиядә билгеләнгән тәртиптә, гарантиядә күрсәтелгән документларны кушып, язма рәвештә гарантка белдерелергә тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантиядә һәм муниципаль гарантияне бирү турындагы килешүдә билгеләнгән срокыннан элек гарантияне үтәү турында таләпләрне, шул исәптән принципалның гарантиясе белән тәэмим ителгән йөкләмәләрне үтәү срокы якынлашкан дип санала торган вакыйгалар (шартлар) вакытында да, күрсәтергә хокуклы түгел.

14. Гарант гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен кую турында принципалга хәбәр итәргә һәм принципалга таләпнен күчермәсен тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән сротка, бенефициарның күрсәтелгән таләпкә кушып бирелгән документлар белән Гарантия үтәлеше турындагы таләбен карага һәм гарантия шартларына таләпләр һәм аңа кушып бирелгән документлар туры килү-килмәвен тикшерергә тиеш.

16. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе һәм аңа кушып бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүдән баш тарта:

1) гарантия бирелгэн срок тэмамланганнан соң (гарантиянең гамәлдә булу срогы) гарантка таләп һәм (яисә) аңа күшүп бирелгэн документлар гарантка тапшырылган);

2) таләп һәм (яисә) аңа күшүп бирелгэн документлар гарантиядә билгеләнгән тәртипне бозып, гарантка тапшырылды;

3) таләп һәм (яисә) аңа күшүп бирелгэн документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим итегендә принципалның гарантия белән тәэмин ителгән йөкләмәләренең тиешле үтәлешен кабул итүдән баш тартты;

5) әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 6 пунктында билгеләнгән очракларда;

6) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

17. Гарантиянең үтәлеше турында бенефициар таләбе һәм (яисә) аңа күшүп бирелгэн документлар нигезсез һәм (яисә) муниципаль гарантия шартларына туры килми дип танылган очракта, гарант бенефициарга аның таләбен канәгатыләндерүдән баш тарту турында хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант бенефициар таләбенә каршы принципал тәкъдим итә алышлык каршылыктарны чыгарырга хокуклы. Гарант хәтта принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да әлеге каршылыктарга хокукын югалтмый.

19. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен һәм аңа күшүп бирелгэн документларны нигезле һәм муниципаль гарантиянең тиешле шартлары дип танылган очракта, гарант гарантия буенча йөкләмәне гарантиядә билгеләнгән вакытта үтәргә тиеш.

20. Гарантның бенефициар каршындагы муниципаль гарантиядә караган йөкләмәссе гарантия белән тәэмин ителгән принципалның срогы чыккан йөкләмәләре күләмендә, ләкин гарантия суммасыннан да артмый.

21. Гарантның муниципаль гарантия буенча бенефициар алдындагы йөкләмәсе туктатыла:

1) гарантта билгеләнгән күләмдә бенефициарга Гарант тарафыннан акча түләп;

2) гарантиядә билгеләнгән вакыт узганинан соң, ул бирелгэн (гарантиянең гамәлдә булу срогы);

3) принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан принципалның гарантия белән тәэмин ителгән йөкләмәләрен үтәгән йә принципалның күрсәтелгән йөкләмәләрен бүтән нигезләр буенча (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка бирелгэн гарантия үтәлеше турында гарантка карата таләп булу-булмауга карамастан) туктатылган очракта, яисә принципалның күрсәтелгән йөкләмәләрен башка нигезләр буенча (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка биргән таләпнен булу-булмавына карамастан));

4) гарантка кире кайтару юлы белән бенефициарның үз хокукларыннан һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча үз йөкләмәләреннән азат итү турында язма

гаризасы буенча үз хокукларыннан баш тартуы нәтижәсендә, принципал тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1151 статьясында каралған гарантия буенча мондый гарантия буенча бенефициарлар һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләр фактта булмаган очракта гарантияне кире кайтару нәтижәсендә, гарантны гарантия буенча үз йөкләмәләреннән азат итү турында гарантия буенча үз хокукларыннан;

5) әгәр тәэмин ителешенә гарантия бирелгән принципалның йөкләмәсе билгеләнгән срокта барлыкка килмәсә;

6) бенефициар гарантка һәм (яисә) гарантка гарантка гарантия үтәлеше турында гарантка таләп қуйғаннан соң төп йөкләмәне (шул исәптән принципалны һәм (яисә) бенефициарны бетерүгә бәйле рәвештә) туктатуга яисә аның гамәлдә булмавын альш-биреш дип тануга бәйле рәвештә;;

7) бенефициарның башка затка яисә бенефициарга караган башка нигезләр буенча гарантка гарантия, хокуклар һәм (яисә) бурычлар буенча таләп хокукларын бүтән затка тапшырган очракта, гарантның алдан язма ризалыгыннан (курсәтелгән таләпләрнең (хокукларның һәм бурычларның) яна хужасына (сатып алучыга) облигациягә хокукларның яна хужасына (сатып алучыга) күчүенә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазыләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән таләпләрне (хокукларын) алдан тапшырудан (кучудән тыш), принципалның (эмитентның));

8) принципал тарафыннан башка затка тапшырылган яисә принципалга караган хокукларның һәм (яисә) бурычларның (бурычның) башка нигезләре буенча башка затка күчкән очракта, гарантның алдан язма ризалыгыннан башка, төп йөкләмә буенча принципалга караган хокукларның һәм (яисә) бурычларның (бурычның) башка нигезләре буенча принципал тарафыннан тапшырылган очракта;;

9) гарантияләрдә курсәтелгән очракларда һәм нигезләр буенча гарантияне чакыртып алу нәтижәсендә;

10) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

22. Гарантның аның буенча йөкләмәләре туктатылғаннан соң бенефициарның гарантияне тотып калу курсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокукларны сакламай.

23. Муниципаль гарантияне туктату турында мәгълүм булган Гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Бенефициар һәм муниципаль гарантияне чакыртып алу яисә туктатуга китерә торган хәлләрнең килеп чыгуы турында мәгълүм булган принципал бу хакта гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуку барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга Карада таләбе хокукларының гарантка юл куюы белән бәйле булса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акча тиешле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү буларак чагыла.

25. Эгэр Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтэү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуку барлыкка килүгэ китермэсэ йэ бенефициарның принципалга карата таләп хокуку гарантка юл кую белән бәйле булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтэү өчен акча тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарант тарафыннан гарантия буенча йөкләмәләрнең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтэү йөзеннән түләнгән акчалар регресси тәртибендә гарантка кайтару яисә гарантка бенефициарның принципалга карата бирелгән таләп хокукларын үтэү йөзеннән алынган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.

27. Муниципаль гарантияләр белән тәэммин ителгән кредитлар һәм кредитлар максатчан булырга тиеш.

28. Муниципаль гарантия белән тәэммин ителгән кредит (займ) акчаларын максатсыз файдалану факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия бирү турында шартнамәдә билгеләнгән йөкләмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнарында, муниципаль гарантия бирү турында килешүдә билгеләнгән жаваплылыкка ия.

29. Бенефициарлар булып торган йөкләмәләрне тәэммин итүдә бирелә торган муниципаль гарантиянең үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмиссиясе нәтиҗәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләрне бирү һәм үтэү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләрне бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге карап белән билгеләнә.

25 Статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр

1. Район исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазыләр муниципаль кыйммәтле кәгазыләр дип таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең эмитенты булып жирле хакимият тора, ул район Уставы муниципаль бурыч алуларны тормышка ашыру хокукуна ия.

3. Район тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазыләр төрләре һәм аларның эмиссиясе һәм мәрәжәгатьләре тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

26 Статья. Район бюджетыннан бирелә торган бюджетара трансферлар формалары

Район бюджетыннан бюджетара трансферлар формасында бирелә:

жирлекләрнең бюджет тәэммин ителешен тигезләүгэ район бюджетыннан дотацияләр;

Россия Федерациисе Бюджет Кодексының 133 һәм 140 статьяларында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.6 статьясында билгеләнгән очракларда район бюджетыннан авыл жирлекләре бюджетларына субвенцияләр бирү тәртибен раслау турында;

муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;

Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән очракларда Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр бирү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

башка бюджетара трансфертлар.

Район бюджетыннан авыл жирлекләре бюджетларына бюджетара трансфертлар (төзелгән килешуләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлардан тыш) авыл жирлекләре жирле үзидарә органнары тарафыннан район бюджетыннан авыл жирлекләре бюджетларына бюджетара трансфертлар бирү кагыйдәләрендә билгеләнгән шартларны үтәгәндә бирелә.

Район бюджетыннан авыл жирлекләре бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар (субвенцияләрдән тыш) авыл жирлекләре бюджетларына дотацияләр исәпләү һәм бирү буенча Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга муниципаль районнар бюджетларына бирелә торган субвенцияләрдән тыш, тиешле жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле бюджетларга Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга бюджетара трансфертлар бирүнең төп шартларын үтәү шарты белән бирелә., Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44 статьясында каралган.

Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар Татарстан Республикасы бюджетыннан булган жирле бюджетлардан бюджетара трансфертларны бирү максатлары, тәртибе һәм шартлары Татарстан Республикасы законнары һәм (яисә) башка норматив хокукий актлары нигезендә кабул ителгән район Советы каарлары белән билгеләнә.

27 Статья. Жирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр бирү тәртибе

1. Жирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр район составына керүче жирлекләргә Россия Федерациисе Бюджет кодексы таләпләре һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә кабул ителә торган район Советы каарлары нигезендә бирелә.

Жирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләрнең гомуми күләме ел саен чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) район бюджеты проектын төзегәндә жирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә район составына керүче жирлекләрнең бюджетларына бирелә торган дотацияләрнең суммар күләме һәм жирлекләрнең исәп-хисап бюджет тәэмин ителешен тигезләү критериена ирешү зарурлығыннан чыгып исәпләнелә

торган дотацияләрнең суммар күләме, жирлекләрнең гомуми ихтыяжлары һәм керем мөмкинлекләре бәяләрендәге аерманы исәпкә алыш, жирлекләрнең, һәм жирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.1 статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән тәртиптә бирелә торган дотацияләр күләме турында Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары

Жирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә муниципаль берәмлекләр арасында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.1 статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән тәртиптә бирелә торган дотацияләрдән тыш, район бюджетыннан дотацияләрне бүлү Татарстан Республикасы Бюджет кодексына 12 нче кушымта белән билгеләнгән тәртип нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Жирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр күләме һәм аларны бүлү Чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) район бюджеты турында район Советы карары белән раслана.

Район бюджеты проекты Чираттагы финанс елына һәм план чорына расланса, план чорына авыл жирлекләре арасында план чорына район бюджетыннан бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә дотацияләрнең гомуми күләменең 20 проценттан артмаган күләмен һәм план чорының икенче елына расланган күрсәтелгән дотацияләрнең гомуми күләменең 20 процентыннан да артмаган күләмен раслау рөхсәт ителә.

3. Жирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр, Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.1 статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән тәртиптә бирелә торган дотацияләрдән тыш, исәп-хисап бюджет тәэмин ителеше район шәһәр һәм авыл жирлекләренең хисаплы бюджет тәэмин ителешен тигезләү критерие буларак билгеләнгән дәрәҗәдән артмаган шәһәр һәм авыл жирлекләренә бирелә.

Жирлекләрнең исәпләп чыгарылган бюджет тәэмин ителеше авыл жирлеге бюджеты тарафыннан салым базасыннан (салым потенциалыннан) чыгып алышырга мөмкин булган бер кешегә салым керемнәренең һәм, халық структурасындагы аермаларны, социаль-икътисадый, климат, географик һәм башка объектив факторларны һәм бер кешегә карата муниципаль хезмәт күрсәтүләр хакына йогынты ясый торган шартларны исәпкә алыш, район жирлекләре буенча уртacha шундый ук күрсәткечнен чагыштырмасы белән билгеләнә.

Бюджет тәэмин ителешенең исәп-хисап дәрәҗәсе авыл жирлекләре буенча авыл жирлекләренең салым керемнәре чагыштырмасын, бюджет хезмәтләре исемлеге һәм бер кешегә исәпләгәндә муниципаль хезмәтләр күрсәту бәясенә тәэсир итә торган факторларны һәм шартларны характерлый торган күрсәткечләр буенча бердәм методика буенча билгеләнә һәм авыл жирлекләре өчен аерым билгеләнергә мөмкин.

Жирлекләрнең хисаплы бюджет тәэмин ителеше дәрәҗәсен билгеләгәндә хисап чорында факттагы керемнәр һәм чыгымнар күрсәткечләрен һәм (яисә) аерым

жирлекләрнен фаразлана торган керемнәре һәм чыгымнары күрсәткечләрен куллану рөхсәт ителми.

4. Элеге статьяның 3 пунктында каралган дотацияләр бирелгән очракта, районның финанс органы район бюджетыннан жирлекләрнен бюджет тәэммин ителешен тигезләүгә дотацияләр алучы муниципаль берәмлекләрнен жирле администрация башлыклары (башкарма-боеру органнары житәкчеләре) белән жирлекләрнен социаль-икътисадый үсеше һәм жирлекнең муниципаль финансларын савыктыру чарапары каралган килешүләр төзөргә хокуклы.

Элеге пунктта күрсәтелгән килешүләр төзү тәртибе, сроклары һәм килешүләргә таләпләр жирле администрация (башкарма-боеру органы) тарафыннан билгеләнә.

28 Статья. Татарстан Республикасы бюджетына район бюджетыннан субсидияләр

1. Район бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Элеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр район бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.

29 Статья. Район бюджетыннан муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр

1. Район Советы каарларында каралган очракларда һәм тәртиптә Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләре нигезендә Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иту буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында район бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин.

2. Элеге статьяда күрсәтелгән субсидияләр биrudңең максатлары һәм шартлары район Советы каары белән билгеләнгән тәртиптә төzelә торган жирле администрацияләр арасында килешүләр белән билгеләнә.

30 Статья. Район бюджетыннан авыл жирлекләре бюджетларына башка бюджетара трансфертлар

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы тиешле законнары нигезендә кабул ителә торган район Советы каарларында каралган очракта һәм тәртиптә авыл жирлекләре бюджетларына район бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төzelгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иту вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлар бирелергә мөмкин.

31 Статья. Район алдындағы акчалата йөклөмөләр

1. Район алдындағы акчалата йөклөмөләр буенча бурыч булып акча средстволары суммасы тора, аны район алдында билгеләнгән датага акчалата йөклөмә нигезендә түләргә тиеш.

2. Район алдында акчалата йөклөмөләр буенча таләпләр районның финанс активларын формалаштыра.

3. Акчалата йөклөмөләр буенча район алдындағы бурычларны исәптән төшерү һәм торғызу қагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очраклардан тыш, районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4. Акчалата йөклөмөләрне (акчалата йөклөмөләр буенча бурычларны) исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөклөмөләр һәм альш-бирешләр буенча таләп хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93² статьясындағы 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93² статьясындағы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Әгәр килешүдә башкасы билгеләнмәгән булса, район алдындағы акчалата йөклөмөләр тиешле сумманы район бюджетының бердәм счетына күчергәннән соң үтәлгән дип санала.

II Бүлек. БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

32 Статья. Проектны төзү тәртибе һәм сроклары

Чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты проекты Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, район Уставы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә кабул ителгән район Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда төzelә.

Район бюджеты проекты Татарстан Республикасы Законы нигезендә бер елга (Чираттагы финанс елына) яки өч елга (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) төzelә һәм раслана.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты проекты районның чыгым йөклөмөләрен финанс яғыннан тәэммин иту максатларында районның социаль-икътисади үсеш фаразлары нигезендә төzelә.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты проектын төзү район бюджетына нигезләнә:

- Россия Федерациясе Президентының Бюджет юлламасында;
- Татарстан Республикасы Президентының Татарстан Республикасы Дәүләт Советына Юлламасы;
- районның социаль-икътисади үсеш фаразы;
- районның бюджет һәм салым сәясәтенен төп юнәлешләре;;
- муниципаль программаларда.

33 Статья. Социаль-икътисадый үсеш фаразы

Районның социаль-икътисади үсеш фаразы Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә өч елдан да ким булмаган вакытка эшләнә.

Районның үсеш фаразы Башкарма комитет тарафыннан муниципаль район Советына бюджет проектын керту турында Карап кабул итү белән бер үк вакытта хуплана.

Бюджет проектын төзү яки карау барышында районның социаль-икътисади үсеш фаразын үзгәртү бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

Жирлекләрнең социаль-икътисади үсеш фаразы район Башкарма комитеты органнары һәм жирлекләр арасындагы килешүләр нигезендә эшләнергә мөмкин.

34 Статья. Уртача вакытлы финанс планы

Районның уртача вакытка исәпләнгән финанс планы бюджетның төп параметрларын үз эченә алган документ булып тора, ул ел саен Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләрен үтәп, муниципаль район Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән форма буенча һәм тәртиптә эшләнә. Уртача сроклы финанс планы проекты район Советына бюджет проекты белән бер үк вакытта тапшырыла.

35 Статья. Бюджет керемнәрен фаразлау

Бюджет керемнәре районның социаль-икътисади үсеш фаразлары нигезендә, бюджет турындагы закон проекты Россия Федерациясе Бюджет законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының салым булмаган керемнәрен билгеләүче район Советлары караплары проекты кертелгән көнгә гамәлдә булган шартларда, фаразлана.

Район Советының норматив-хокукий актларына салымнар һәм жыемнар турында район Советының вәкиллекле органга Чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турында карап проекты кертелгәннән соң кабул ителгән, бюджет системасы бюджетларының керемнәрен (чыгымнарын) үзгәртүгә китерә торган норматив хокукий актларына үзгәрешләр кертуңе күздә тоткан, күрсәтелгән норматив хокукий актларның Чираттагы финанс елыннан соң килүче елның 1 гыйнварыннан да сонга калмычча үз көченә керүе турында нигезләмәләр булырга тиеш.

36 Статья. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру финанс-бюджет палатасы тарафыннан гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләрне үтәүгә аерым билгеләнә торган методика нигезендә һәм тәртиптә гамәлгә аширыла.

Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) муниципаль йөкләмә нигезендә, шулай

ук хисап финанс елында һәм агымдагы финанс елында аның үтәлешен исәпкә алыш алып алыш алыш барыла.

37 Статья. Муниципаль программалар

Район бюджеты хисабына тормышка ашырылган муниципаль программалар эшләнә, кабул ителә һәм раслана Башкарма комитет тарафыннан билгеләнгән тәртиптә бер айдан да соңга калмычка, бюджет турында карар проекты район Советына кертелгәнче, аны тормышка ашыруның нәтижәлелеген бәяләүне исәпкә алыш.

III Бүлек. ПРОЕКТНЫ КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ, КАРАРЛАР

38 Статья. Гомуми нигезләмәләр

Бюджет турындагы карагда бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш, аларга (бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, дефицит, бюджет профициты) Чираттагы финанс елына һәм план чорына районның берләштерелгән бюджеты керә.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты турындагы карагда, әгәр дә алар Россия Федерациясе Бюджет законнары белән билгеләнмәгән булса, Россия Федерациясе бюджет системаһы бюджетлары арасында керемнәрне бүлү нормативлары, шулай ук керемнәр төре кодының төркемнәре, төркемчәләре һәм статьялары буенча район бюджеты керемнәренең фаразланган күләме булырга тиеш.

Район бюджеты карагы белән билгеләнә:

- район бюджеты керемнәренең Баш администраторлары Исемлеге;
- район бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары Исемлеге;
- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджетлар чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре, максатчан статьялары һәм чыгымнар төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);
- Чираттагы финанс елына һәм план чорына чыгымнар классификациясенең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары һәм чыгымнар төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү (Чираттагы финанс елына һәм план чорына));
- гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;
- Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында һәм план чорында) Россия Федерациясе бюджет системаһының башка бюджетларыннан һәм (яисә) башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансферлар күләме;);
- план чорының беренче елында район бюджетының шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарының гомуми күләме район бюджеты чыгымнарының

кимендә 2,5 проценты күләмендә, план чорының икенче елына район бюджеты чыгымнарының кимендә 5 проценты күләмендә.;

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясе Бюджет кодексының 96 статьясында билгеләнгән район бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары;

- муниципаль эчке бурычның ин югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның ин югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның ин югары чиге күрсәтелеп,;

- район бюджетының Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка күрсәткечләре һәм аның нигезендә Татарстан Республикасы Бюджет кодексы белән кабул ителгән муниципаль хокукий актлар буенча район Советы.

Бер үк вакытта проекты белән район бюджеты турында киләсе финанс елына һәм план чорына район Советына тапшырыла:

Киләсе финанс елына һәм план чорына район бюджет һәм салым сәясәтенен төп юнәлешләре;

Агымдагы финанс елының узган чорында районның социаль-икътисади үсешенең якынча нәтиҗәләре һәм агымдагы финанс елында районның социаль-икътисади үсешенең көтелгән нәтиҗәләре;

Чираттагы финанс елына һәм план чорына районның социаль-икътисади үсеш фаразы;

Чираттагы финанс елына һәм план чорына районның берләштерелгән бюджетының төп характеристикалары фаразы (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефициты) ;

Район бюджеты проектына аңлатма языу;

Методикалар (методикалар проектлары) һәм бюджетара трансфертларны бүлүне исәпләү;

Муниципаль эчке бурычның ин югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның ин югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына;

Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кредитлары бирү программысы проекты;

Агымдагы финанс елына бюджет үтәлешен бәяләү;

Чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты керемнәрен классификацияләү һәм бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча исәпхисап;

Муниципаль юл фонды ассигнованиеләре күләмен раслау турында нигезләмә проекты;

Районның вәкиллекле органнары, бюджет системасы органнары, районның вәкиллекле органнары тарафыннан булдырылган муниципаль финанс контроле органнары тарафыннан тәкъдим ителгән, күрсәтелгән органнарының бюджет

сметалары проектлары күрсәтелгән бюджет сметаларына карата районның финанс-бюджет палатасы белән каршылыклар барлыкка килгән очракта, тапшырыла;

Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге Устав белән билгеләнгән башка документлар һәм материаллар.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты проектын төзү Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә кабул ителә торган федераль законнар нигезендә районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Район башкарма комитеты, агымдагы елның 15 ноябреннән дә соңга калмыйча, чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты турында карап проектын район Советы каравына кертә.

39 Статья. Карап проекты турында карап бюджеты Район Советы

Район Советы Рәисе, чираттагы финанс елына бюджет турында карап проекты кертелгәннән соң, бер тәүлек эчендә район Контроль-хисап палатасына экспертиза үткәру өчен жибәрә.

Районның контроль-хисап палатасы 1 декабрьгә кадәр бюджет турында карап проекты турында бәяләмә әзерли, әлеге проектның житешсезлекләре ачыкланган очракта.

Районның Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе район Советы депутатлары тарафыннан район бюджеты турындагы карап проектына төзәтмәләр әзерләгәндә исәпкә алына.

Кертелгән бюджет турындагы карап проекты чираттагы финанс елына, районның Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе белән комиссия каравына, шулай ук район Советы депутатларына жибәрелә.

Район бюджеты турында карап проектын жибәргәннән соң бер атна эчендә район Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе белән комиссиядә, шулай ук район Советы депутатларына муниципаль берәмлек бюджеты турында карап проектын беренче уқылыш үткәрелә.

Беренче уқылышта муниципаль берәмлек бюджеты турындагы карап проектының төп параметрларын хуплау каралган.

Район бюджеты турындагы карап проекты ике атна эчендә район Советы тарафыннан икенче уқылышта карала.

Икенче уқылышта район бюджеты турында карап проекты тулысынча кабул ителә.

Район бюджеты турында карап проекты буенча килешмәгән сораулар килеп туган очракта, район Советы Рәисе каары белән килештерү комиссиясе төзелергә мөмкин, аңа тигез күләмдә район Башкарма комитеты һәм район Советы вәкилләре керә.

Килештерү комиссиясе район Советы Рәисе тарафыннан расланган регламент нигезендә район бюджеты турындагы каар проектының беренче һәм икенче уқылышлары арасындағы бәхәсле мәсьәләләрне карый.

Район Советы кабул иткән чираттагы финанс елына бюджет турындагы каар тәүлек дәвамында район башлығына кул кую һәм халыкка житкерү өчен жибәрелә.

40 Статья. Бюджет турында каарны раслау сроклары һәм чираттагы финанс елына бюджет турында каар проектын кабул итү нәтижәләре

1. Район бюджеты турындагы каар карапыра тиеш, район Советы тарафыннан расланган, район башлығы тарафыннан имзаланган һәм чираттагы финанс елы һәм план чорына кадәр халыкка житкерелгән.

Районның жирле үзидарә органнары үз компетенциясе кысаларында бюджет турында кабул ителгән каарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм халыкка житкерүне тәэмин итү буенча мөмкин булган барлық чарагарны да кабул итәргә бурычлы.

2. Әгәр чираттагы финанс елына бюджет турында каар финанс елы башыннан үз көченә кермәсә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән кысаларда бюджет белән вакытлыча идарә итү режимы кертелә.

IV Бүлек. РАЙОН БЮДЖЕТЫ ҮТӘЛЕШЕ

41 Статья. Бюджет үтәлеши нигезләре

Район бюджетының үтәлеши район башкарма комитетлары белән тәэмин ителә.

Бюджет үтәлешен оештыру Финанс-бюджет палатасына йөкләнә. Бюджет үтәлеши жыелма бюджет язмасы нигезендә оештырыла, ул район бюджетына һәм касса планына туры килергә тиеш.

Бюджет кассасын бердәмлеге һәм чыгымнарын ведомствога буйсынуы нигезендә башкарыла.

Район бюджеты үтәлешенә касса хезмәте казначылык органнары тарафыннан башкарыла.

Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алыш бару, касса планына үзгәрешләр керту тәртибе Финанс-бюджет палатасы тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә һәм район бюджеты акчаларын баш булучеләр, булучеләр һәм алучылар иғтибарына житкерелә.

42 Статья. Район бюджетының керемнәр буенча үтәлеши

Район бюджетының керемнәр буенча үтәлешен күздә тота:

- бюджетның бердәм счетына керемнәрне күчерү һәм күчерү;;
- бюджетка артык түләнгән керем суммасын кире кайтару;
- артык түләнгән яки артык алышган суммалар хисабына;

- бюджетка түләүләр бюджеты керемнәре администраторы тарафыннан төгәлләштерү;
- артык түләнгән яки алынган салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтару (зачет) өчен кирәклө Федераль казначылык тарафыннан акчаларны күчерү;
- бюджет керемнәрен исәпкә алу һәм тиешле бюджет керемнәре турында хисап төзү.

43 Статья. Район бюджетының чыгымнар буенча үтәлеше

Бюджетның чыгымнар буенча үтәлеше құздә тотыла:

- Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;
- акча йөкләмәләрен раслау;
- акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү;
- акчалата йөкләмәләрнең үтәлешен раслау.

Үтәү бюджет язмасы нигезендә оештырыла.

Бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең (бүлүчеләрнең) бюджет язмалары Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән тәртиптән һәм жыелма бюджет язмасы һәм финанс-бюджет палатасы тарафыннан расланган бюджет ассигнованиеләре нигезендә бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә төзелә.

Чыгымнар буенча бюджет язмасы күрсәткечләре Чираттагы финанс елы башланганчы ведомствога караган эш бирүчеләргә һәм (яки) бюджет акчаларын алучыларга житкерелә.

Бюджет акчаларын баш бүлүченең (бүлүченең) чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткечләрне жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр көртмичә үзгәртү рөхсәт ителми.

Бюджет акчаларын тәп бүлүче тарафыннан билгеләнгән тәртип нигезендә, бюджет язмасы күләменнән чыгып, бюджет учреждениесе сметасы раслана һәм алыш барыла. Бюджет сметасы күрсәткечләре тиешле төркемнәр (статьялар) классификациясенең кодлары (статьялары) буенча житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә детальләштерелергә мөмкин.

Бюджет үтәлешен оештырганда Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә агымдагы финанс елының тиешле чорында акчалата йөкләмәләрне түләүнен ин чик күләмен (финанслауның ин чик күләме) раслау һәм бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә, бүлүчеләргә һәм алучыларга житкерү карала ала.

Район бюджетын үтәгәндә бюджет турында расланган каардан тыш фактта алынган керемнәр Финанс-бюджет палатасы тарафыннан агымдагы елга муниципаль бурыч алуларга бюджет турындағы каарга үзгәрешләр көртмичә генә, муниципаль бурычны түләүгә, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 217 статьясындагы З пунктында каалган бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта муниципаль берәмлекнен гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә жибәрелә ала.

Бюджет үтэгэндэ район бюджеты турындағы карап белән расланган керемнәрдән артык фактта алынган субсидияләр һәм субвенцияләр, агымдагы елга район бюджеты турындағы карапга үзгәрешләр кертмичә генә, жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертмичә, аларны бирү максатларына юнәлдерелә.

Бюджет процессында катнашучылар тарафыннан аларның вәкаләтләре кысаларында гамәлгә ашырыла торган бюджет үтәлеше буенча операцияләрне исәпкә алу татарстан республикасы Финанс министрлыгының территориаль казначылык органында ачыла торган шәхси счетларда башкарыла.

Бюджеттан касса түләүләре казначылык органы тарафыннан район бюджетының бердәм счетында калган акчаларның фактта булуы чикләрендә туләү документларын тапшыру чираты тәртибендә гамәлгә ашырыла.

Район бюджетына касса керемнәре һәм бюджеттан касса түләүләре буенча барлык операцияләр казначылык органы тарафыннан Россия Федерациясе бюджет классификациясе кодлары буенча үткәрелә һәм исәпкә алына.

Район бюджетын үтәү буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, финанс-бюджет палатасы билгеләгән тәртиптә һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә бүленмәгән керемнәрне күчерү буенча операцияләрдән тыш. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм финанслауның ин чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көчләрен югалталар. Бюджет акчаларын алучылар тарафыннан бюджетның бердәм счетында булмаган калдыклары агымдагы финанс елының соңғы ике эш көненнән дә соңга калмычча бюджет акчаларын алучылар тарафыннан бюджет акчаларын бердәм счетка күчерелргә тиеш.

Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә агымдагы финанс елында файдаланылмаган бюджетара трансферлар бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

Казначылык органнары финанс-бюджет палатасына район бюджеты үтәлеше буенча касса операцияләре турында мәгълүмат, шулай ук районның берләштерелгән бюджетына керүче башка бюджетларның үтәлеше буенча касса операцияләре турында мәгълүмат бирә.

V Бүлек. БЮДЖЕТ ХИСАПЛЫЛЫГЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРУ, КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

44 Статья. Хисап төзү һәм аның күләме

Район бюджеты үтәлеше нәтижәләре буенча хисаплык төзелә. Исәп алыш барыла, һәм хисаплык Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән бер методология һәм стандартлар буенча төзелә.

Бюджет хисаплылыгы үз эченә ала:

1. Бюджет үтәлеше турында хисап;
2. Бюджет үтәлеше балансы;
3. Эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
4. Акча хәрәкәте турында хисап;

5. Аңлатма.

Бюджет акчаларының тиешле баш администраторларының жыелма бюджет хисаплылыгы нигезендә бюджет хисаплылыгы төзелә. Районның бюджет хисаплылыгы еллык хисап булып тора. Район бюджеты үтәлеше турындагы хисап квартал саен була.

Район бюджетының беренче квартал, ярты ел һәм тугыз айдагы үтәлеше турындагы хисап Башкарма комитет тарафыннан раслана һәм муниципаль район Советына, Контроль-хисап палатасына жибәрелә.

45 Статья. Хисап бирү, тикшерү һәм раслау

Районның бюджет хисаплылыгы еллык хисап булып тора.

Районның бюджет хисаплылыгы районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан бюджет акчаларының тиешле баш администраторларының жыелма бюджет хисаплылыгы нигезендә төзелә һәм район башкарма комитетына тапшырыла.

Район бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап район Советы каары белән расланырга тиеш.

Район бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап аны район Советына тапшырганчы тышкы тикшерү узарга тиеш, ул бюджет акчалары баш администраторларының бюджет хисабын тышкы яктан тикшерүне һәм район бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә ала.

Район бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләрен үтәп, район уставында билгеләнгән тәртиптә, районның Контроль-хисап органы тарафыннан башкарыла.

Жирлекнең вәкиллекле органы мөрәҗәгате буенча жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү районның Контроль-хисап органы тарафыннан башкарылырга мөмкин.

Район башкарма комитеты агымдагы финанс елының 1 апреленнән дә соңга калмыйча аңа бәяләмә әзерләү өчен район бюджеты үтәлеше турында хисап тапшыра. Район бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә әзерләү, бюджет акчалары баш администраторларының еллык бюджет хисаплылыгын тышкы тикшерү мәгълүматлары нигезендә, 1 айдан да артмаган вакыт эчендә башкарыла.

Район бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә район башкарма комитетына бер үк вакытта жибәрелгән контроль-хисап органы тарафыннан тапшырыла.

Ел саен, агымдагы финанс елының 1 маеннан да соңга калмыйча, район Башкарма комитеты хисап финанс елына район бюджеты үтәлеше турында еллык отчет тапшыра, анда район Советының финанс хисап елында район бюджеты үтәлеше турында каары проекты, район бюджеты үтәлеше турында башка бюджет хисаплылыгы, районның берләштерелгән бюджеты үтәлеше турында бюджет

хисаплылыгы һәм Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар күшyла.

Район бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапны карау нәтижәләре буенча район Советы район бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапны раслау яки кире кагу турында Карап кабул итә.

Район Советы тарафыннан район бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап кире кагылган очракта, ул дөрес булмаган яки тулы чагылдырылмаган мәгълүматларны бетерү һәм 1 айдан артмаган вакыт эчендә кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

Район бюджеты үтәлеше турындагы карап нигезендә хисап финанс елына район бюджеты үтәлеше турындагы отчет раслана, анда гомуми сумма керемнәр, чыгымнар һәм бюджет дефициты күрсәтелә.

Хисап финанс елында район бюджеты үтәлеше турында район Советы каарына аерым күшымталар белән күрсәткечләр раслана:

район бюджетының керемнәр классификациясе кодлары буенча керемнәр;

керем төрләре, керемнәрнең төрләре, керемнәрнең ярдәмче төрләре, Дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү буенча район бюджеты керемнәре;

район бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы буенча район бюджеты чыгымнары;

бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча район бюджеты чыгымнары;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының классификациясе кодлары буенча район бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары;

бюджетлар кытлыгын финанслау чыганакларының төркемнәре, төркемчәләре, статьялары, төрләре кодлары буенча район бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары; бюджетлар кытлыгын финанслау чыганакларына керә торган дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү.

VI Бүлек. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

46 Статья. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыручы органнар

1. Тышкы муниципаль финанс контроле бюджет хокук мәнәсәбәтләре өлкәсендә район Контроль-хисап палатасының контроль эшчәnlеге булып тора.

2. Бюджет хокук мәнәсәбәтләре өлкәсендә Эчке муниципаль финанс контроле-районның финанс-бюджет палатасының контроль эшчәnlеге.

3. Муниципаль финанс тикшерүе органнарының бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.